Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17707

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i, Bilgisayar ve Ö?retim Teknolojileri E?itimi (BÖTE) alan?nda çal??an ö?retmenlerin mesleki yeterlilik ve inançlar?n? de?erlendirmek amac?yla 2005 y?l?nda Buket Akkoyunlu, F?rat Orhan ve Aysun Umay taraf?ndan geli?tirilmi? öz bildirim tipi bir ölçektir. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin etkili bir ö?retim ortam? yaratma, s?n?f disiplini sa?lama ve genel pedagojik yeterliklerine yönelik ki?isel öz-yeterlilik alg?lar?n? ölçmeyi hedeflemektedir. Araç, tek boyutlu yap?s?, 12 maddesi ve yüksek iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alpha = 0.93) ile dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlilik, Bilgisayar Ö?retmenli?i, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen Yeterlili?i, BÖTE.

Yazarlar

Buket Akkoyunlu, F?rat Orhan, Aysun Umay.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bilgisayar ö?retmenlerinin mesleki görevlerini ba?ar?yla yerine getirme kapasitelerine dair inançlar?n?, alana özgü bir çerçevede geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu geli?tirme çal??mas?, genel öz-yeterlilik ölçeklerinin aksine, Bilgisayar Ö?retmenli?i alan?n?n kendine has gereksinimlerini ve zorluklar?n? yans?tan spesifik bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, ö?retmenlerin yaln?zca teknik bilgiye sahip olma düzeylerini de?il, ayn? zamanda bu bilgiyi s?n?f ortam?nda etkili bir ?ekilde kullanabilme, ö?renci motivasyonunu art?rma ve s?n?f disiplinini sa?lama gibi pedagojik yeterliklerine duyduklar? inanc? ölçerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine katk? sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teorisi'nin merkezi bir kavram? olan **Öz-yeterlilik** yap?s?n? ölçmektedir. Öz-yeterlilik, bireyin belirli bir eylemi veya görevi ba?ar?yla tamamlamak için gerekli becerilere sahip oldu?una dair ki?isel inanc?d?r. Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i, bu yap?y? özellikle ö?retim becerileri, s?n?f yönetimi ve ö?renme ortam? olu?turma ba?lam?nda de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, faktör analizi sonuçlar?yla desteklenmi?tir. Öz-yeterlik olarak adland?r?lan tek faktörde yer alan maddelerin faktör yükleri **0.67** ile **0.81** aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek faktör yükleri, maddelerin ölçülmek istenen temel psikolojik yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

?laveten, ölçe?in içsel tutarl?l???n? gösteren madde-toplam puan korelasyonlar? incelenmi?tir. Bu korelasyon de?erlerinin **0.69** ile **0.81** aras?nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerlik kriterlerini kar??lad???n? do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s?, **Cronbach Alfa** yöntemi kullan?larak hesaplanm??t?r. Yap?lan güvenirlik analizleri sonucunda katsay? **0.93** olarak bulunmu?tur. Psikometrik standartlara göre 0.70 üzerindeki katsay?lar kabul edilebilir güvenirlik düzeyini i?aret ederken, 0.93 de?eri, ölçe?in mükemmel derecede yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve ölçümlerinin son derece güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda uygulanan Faktör Analizi, arac?n **tek boyutlu** bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir. Bu tek boyut, ölçülen yap?n?n bütünü olan "Öz-yeterlik" olarak tan?mlanm??t?r ve toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Tek faktörlü yap?n?n tüm maddeleri, teorik beklentilerle uyumlu olarak yüksek faktör yükleriyle bu boyuta katk?da bulunmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Bilgisayar Ö?retmenleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Meslek icra eden ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: Bilgisayar ve Ö?retim Teknolojileri E?itimi (BÖTE) alan?nda görev yapan ö?retmenler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne s?kl?kta kat?ld?klar?n? veya kendilerini ne kadar yeterli hissettiklerini 5 puanl? bir ölçekte belirtirler. Derecelendirme ?u ?ekildedir: 1: hiçbir zaman, 3: karars?z?m, 5: her zaman.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojileri, Ö?retmen Yetkinlik Alg?s?, Cronbach Alfa, Faktör Yükü, Ö?retim Ortam?, S?n?f Yönetimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: buket@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Buket Akkoyunlu)

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2005 y?l?nda Akkoyunlu, Orhan ve Umay taraf?ndan geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili resmi izinler için sorumlu yazar Buket Akkoyunlu ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Makalenin orijinal yay?n? Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde bulunmaktad?r. Link: efdergi.hacettepe.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? bu ba?lant?dan indirilebilir: bilgisayar-ogretmenligi-oz-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akkoyunlu, B., Orhan, F. ve Umay, A. (2005). Bilgisayar ö?retmenleri için" bilgisayar ö?retmenli?i öz yeterlik ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 29, 1-8.

Bilgisayar Ö?retmenli?i Öz-yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek tek boyutlu (Öz-yeterlik) bir yap?ya sahiptir ve toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Ölçe?in kapsam?n? gösteren örnek madde:

Etkili bir ö?retim ortam? yaratabilmek için s?n?f disiplini ile ilgili kurallar geli?tirmede kendimi yeterli

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM